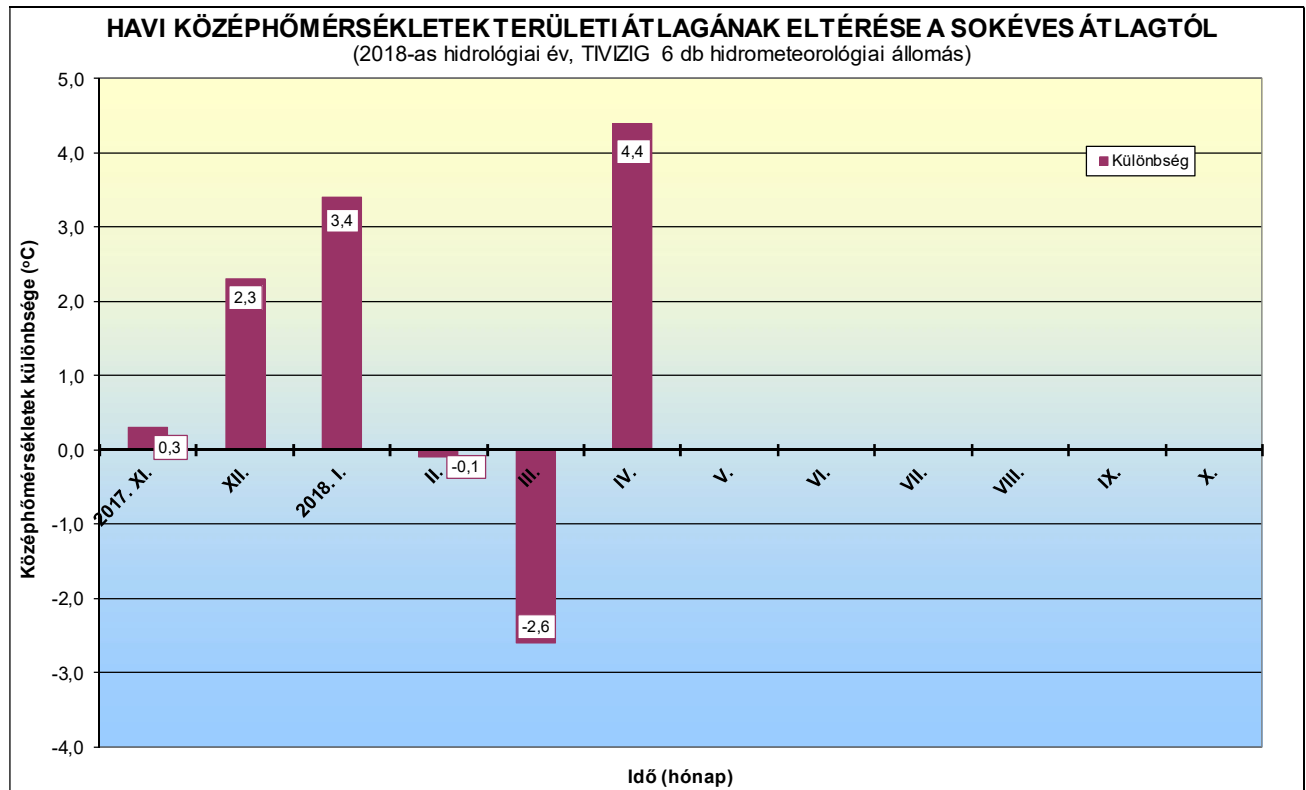

2018. április havi hidrometeorológiai és vízgazdálkodási helyzetértékelés a TIVIZIG működési területére

1. Hidrometeorológiai helyzet értékelése:

Április hónap időjárását a sokévi átlag egyharmadát alig meghaladó csapadékmennyiség és jóval melegebb időjárás jellemezte. A hónap középhőmérséklete 16,0°C volt, amely 4,4°C-al több volt a sokéves átlagnál.(11,6°C). A maximum hőmérsékletek 9,4°C és 29,6°C, a minimum hőmérsékletek 1,0°C és 15,4°C között alakultak. A TIVIZIG 6 db hidrometeorológiai mérőállomásának adatai alapján fagyos napot (a reggeli minimum hőmérséklet 0°C vagy az alatt) nem észleltünk.

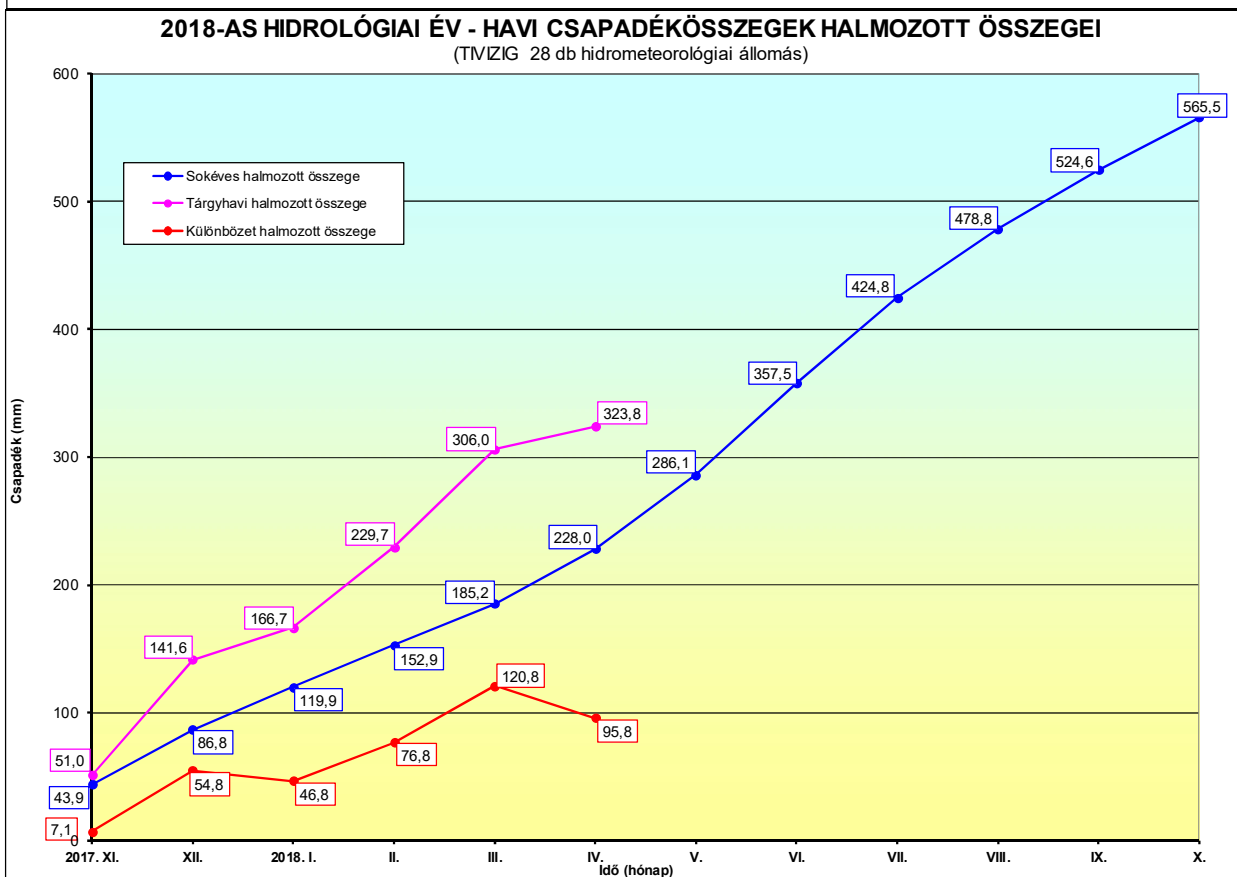
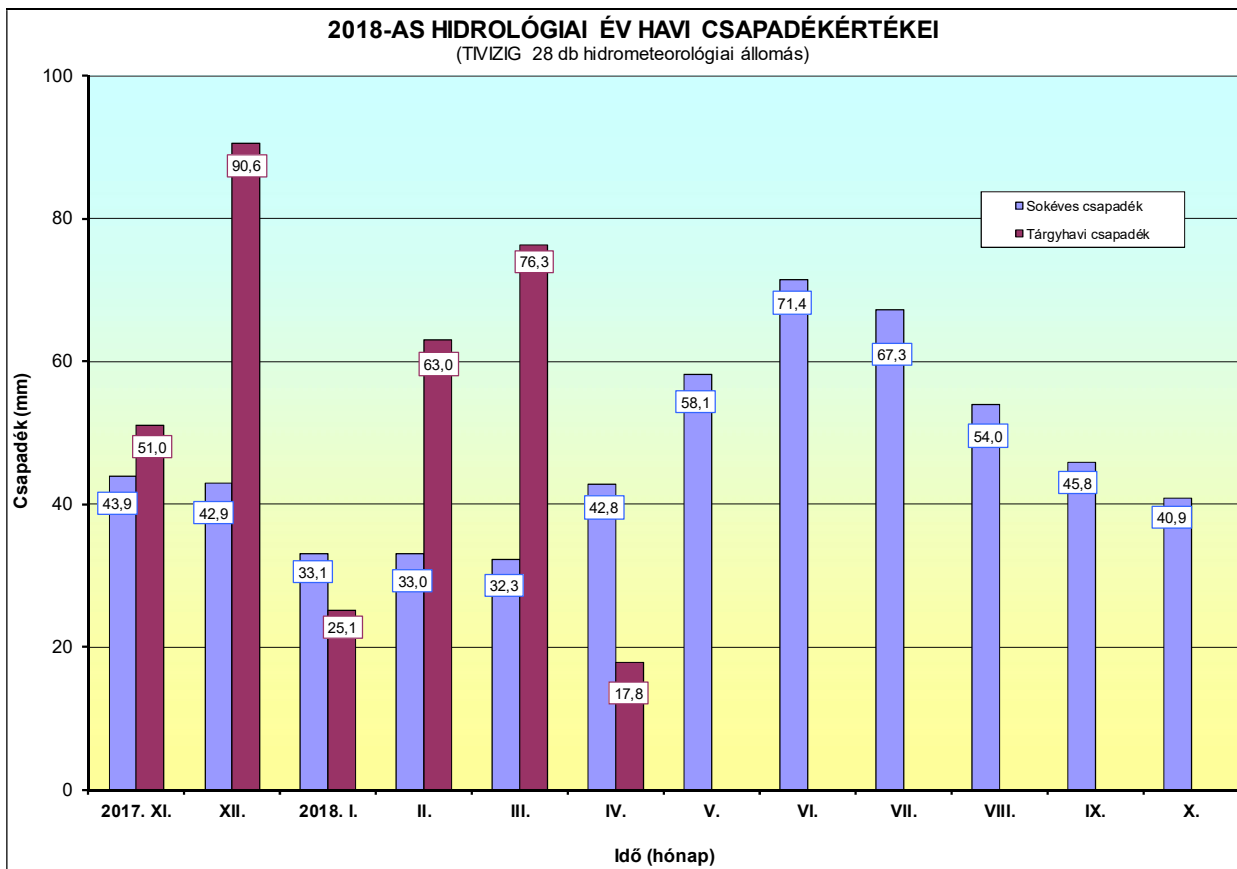
A vizsgált időszakban a TIVIZIG mérőállomásain mért napfénytartam a hónapra jellemző sokéves átlagnál jóval több volt.

Állomás neve:	Április hónapban mért napfénytartam (óra)	Április hónap sokéves átlaga napfénytartam (óra)	Eltérés (óra)
Apavára	278,5	170,1	+108,4
Darvas	246,9	179,2	+67,7
Debrecen (OMSZ)	297,9	195,9	+102,0

A lehullott csapadék területi átlaga 17,8 mm volt, amely jelentősen elmaradt az április hónapra jellemző értéktől (42,8 mm). Működési területünkön a legtöbb csapadék egy hónap alatt 35,3 mm Tiszafüred állomáson, míg a legkevesebb 8,6 mm Biharnagybajom állomáson hullott. A hónap során 24 óra alatt a legtöbb csapadék 23,5 mm Tiszafüred állomáson esett április 23-án. Belvízvédelmi szakaszok havi területi csapadékátlagainak maximuma 27,3 mm volt a 09.01. Tiszai-alsó belvízvédelmi szakaszon, ami 32,7%-al volt kevesebb a sokéves havi átlagnál (40,6 mm). A legkevesebb területi csapadékátlag 11,7 mm volt a 09.07. Hamvas-sárréti belvízvédelmi szakaszon, amely 69,9%-al volt kevesebb a sokéves havi átlagnál (38,9 mm). Területi átlagunk tekintetében a 2018-as hidrológiai év jelenleg 95,8 mm, a naptári év 41,0 mm többletet, míg a tenyészidőszak 25,0 mm hiányt mutat.

Csapadékviszonyok a folyók külföldi vízgyűjtő területén

Vízgyűjtő neve:	Április havi csapadékösszeg a vízgyűjtők területi átlagában (mm)
Tisza	30,0
Berettyó	18,0
Sebes-Körös	22,3

2. Folyóink hidrológiai jellemzői:

Április hónapban mind a határontúli vízgyűjtőkön, mind a TIVIZIG működési területén a sokéves átlagtól jelentősen elmaradó csapadékok hullottak. Az előző hónap végének hideg időjárása mellett lehullott szilárd csapadékból a Felső-Tisza, Bodrog, Körösök és a Maros vízgyűjtőjén felhalmozódott hőmennyisége április elején meghaladta az ilyenkor szokásos sokéves átlag, helyenként a maximum értékét is. A hónap elejétől beállt meleg és csapadékszegény időjárás a hóvízkészletet folyamatosan csökkentette, mely a nagyobb folyókon levonuló árhullámok esetén elhúzódó apadást vagy tartósan középvízi vízállásokat eredményezett.

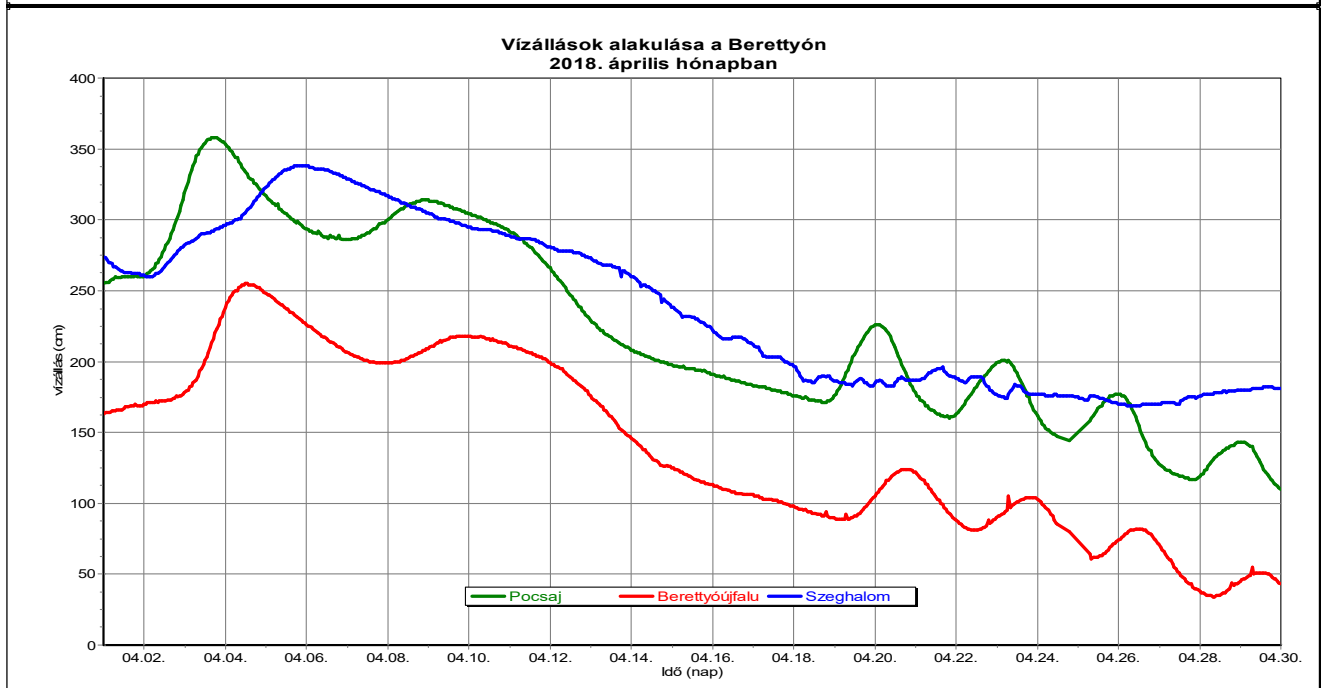
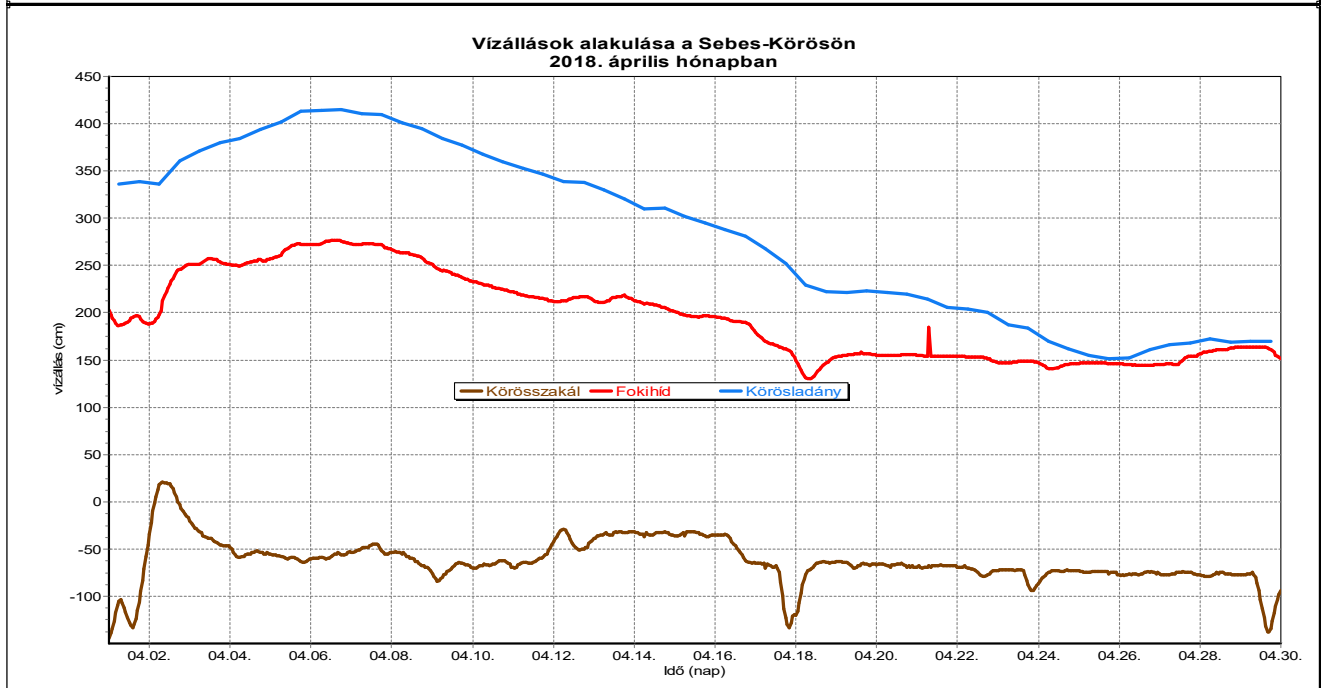
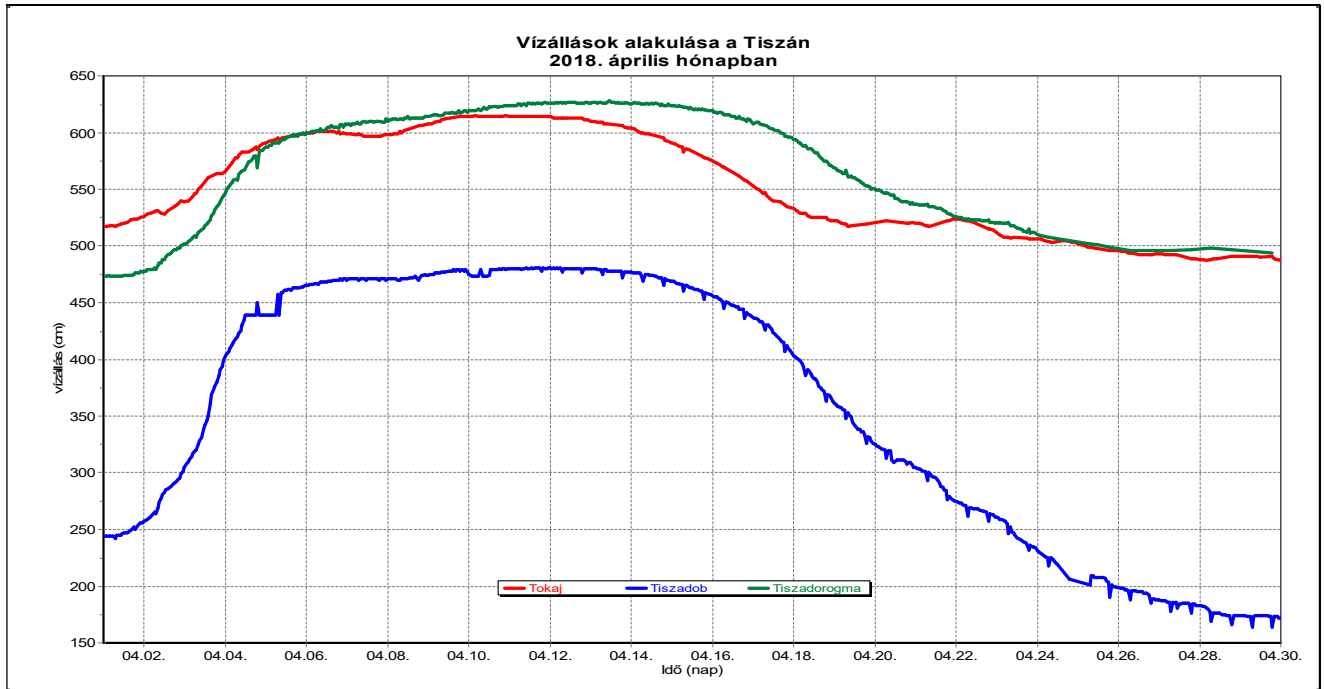
A Tiszán hosszan elhúzódó árhullám alakult ki, amely hatására jelentősen emelkedő vízállásokat figyelhettünk meg. Legnagyobb másodpercenkénti vízhozam Tiszadob állomáson 1200 m^3 volt április 9-én. A levonuló árhullám levezetésére a tiszai vízlépcsők duzzasztása szünetelt. A Tiszalöki Vízlépcső 2018. április 4-17. között, míg a Kiskörei Vízlépcsőnél április 5-17. között. Április 17-től megkezdődött Tisza-tó tavaszi feltöltése, amely $+725 \text{ cm}$ -es duzzasztott vízszintet jelent.

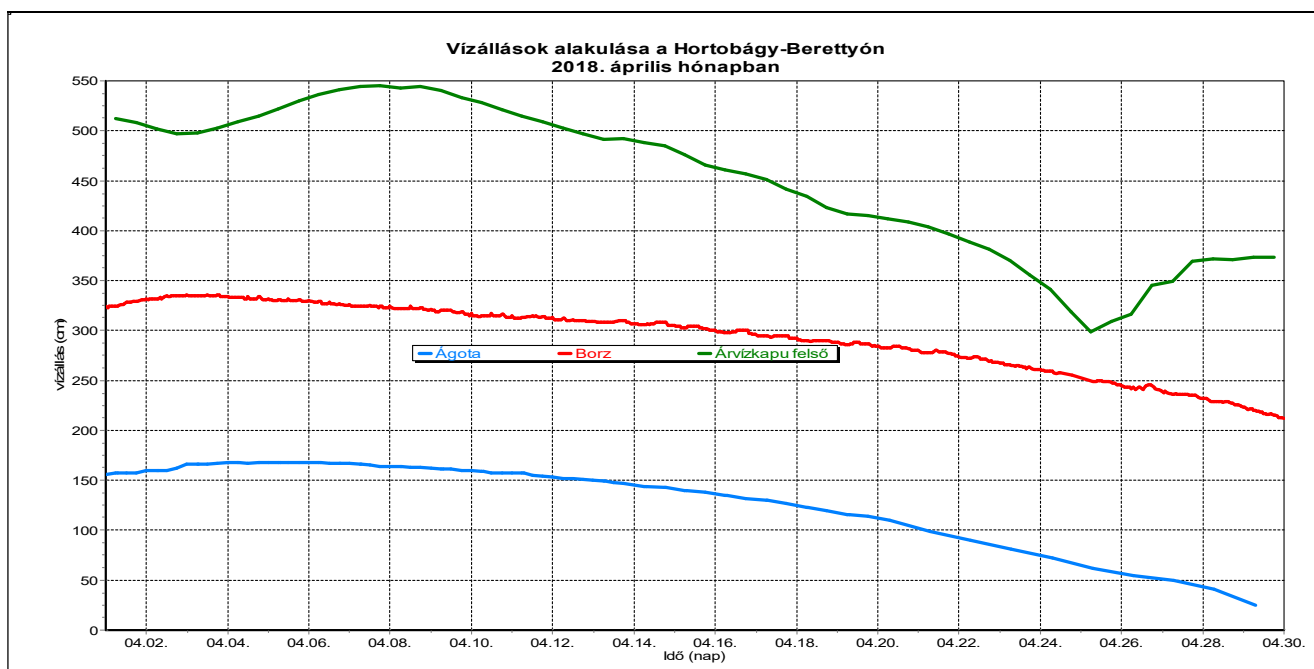
A Sebes-Körös vízjárása, amit a román területen történő vízkormányzás erősen befolyásol, ebben a hónapban a közép és nagyvízi tartományban mozgott. A hónapban lehullott csapadék hatására árhullám vonult le így március közepétől a Körös-völgyben a duzzasztók nem üzemeltek. A Körösladányi duzzasztó 2018. április 27-én megkezdte a duzzasztást.

A Berettyó vízjárását elsősorban az előző hónapban hullott jelentős mennyiségű csapadék, ill. a román területen történő vízkormányzás erősen befolyásolt. A vízállások a közép és nagyvízi tartományban voltak megfigyelhetőek, időnként jelentős ingadozást mutatva, a Román oldalon lévő tározók szakaszos leürítése miatt. A folyó alsó szakaszán a Körösladányi duzzasztó üzemeltetése éreztette hatását.

A Hortobágy-Berettyón februártól folyamatosan készütségi szintet megközelítő vagy afeletti vízállásokat figyelhettünk meg a belvizek beemelése illetve a korábbi csapadékos időjárás miatt. A hónap folyamán megindult a lassú apadás. A belvíz és az árvíz levezetéséhez a Mezőtúri Árvízkapu vagy az Ágotai vészelzárómű elzárására nem volt szükség. A levonuló árhullám legnagyobb vízhozama ebben a hónapban Ágotánál április 4-én meghaladta a 24 m^3 -t másodpercenként. A Körös-völgyben levonult árhullámokat követően Békésszentandrásán 2018. április 25-től a duzzasztás ismét megkezdődött.

Állomás	LKV (cm)	LNV (cm)	I. fok (cm)	II. fok (cm)	III. fok (cm)	Vízállás-tartomány április hónapban (cm)	Vízhozam-tartomány április hónapban (m^3/s)
Tisza – Tokaj	-184	928	650	750	800	487 – 615	n. a.
Tisza – Tiszadob	-310	783	n. a.	n. a.	n. a.	164 – 481	486 – 1200
Tisza – Tiszadorogma	-130	883	600	670	720	473 – 628	n. a.
Berettyó – Pocsaj	-77	542	400	450	500	110 – 358	11,3 – 39,0
Berettyó – Berettyóújfalu	-166	512	300	400	450	34 – 255	10,3 – 34,2
Berettyó – Szeghalom	-59	678	300	400	500	169 – 338	15,0 – 59,0
Sebes-Körös – Körösszakál	-198	518	250	350	400	-145 – 21	20,1 – 92,7
Sebes-Körös – Fokihíd	-52	700	n. a.	n. a.	n. a.	130 – 277	n. a.
Sebes-Körös – Körösladány	-68	815	400	500	600	151 – 415	44,7 – 104
Hortobágy-Berettyó – Ágota	-114	284	n. a.	n. a.	n. a.	25 – 168	11,2 – 24,4
Hortobágy-Berettyó – Borz	28	438	250	300	350	212 – 336	n. a.
Hortobágy-Berettyó – Árvízkapu felső	-31	785	600	650	700	299 – 545	n. a.

Tavaink vízállása

Tározó	Maximális üzemvízszint (cm)	Április hónap végére jellemző vízállás (04.27-én, cm)
Fancsika I.	200	144
Fancsika II.	300	260
Fancsika III.	135	123
Halápi tározó	177	76
Bodzás tározó	220	213

3. Felszín alatti vizek hidrológiai jellemzői:

a./ Talajvíz helyzet értékelése:

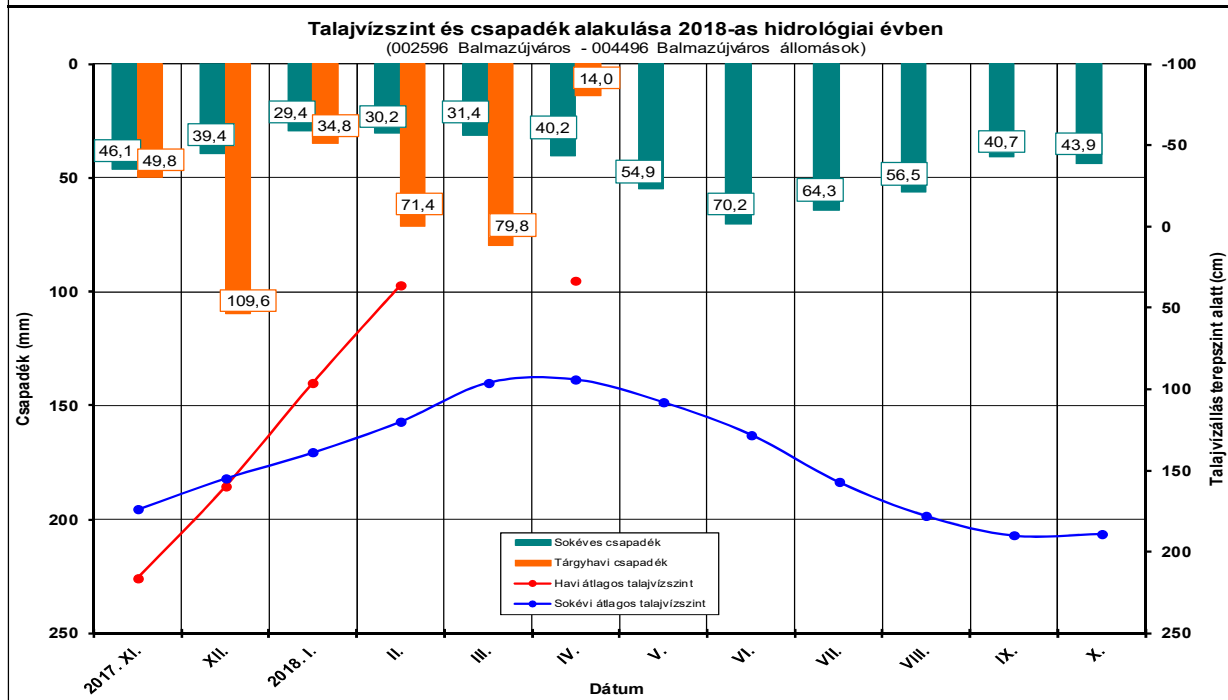
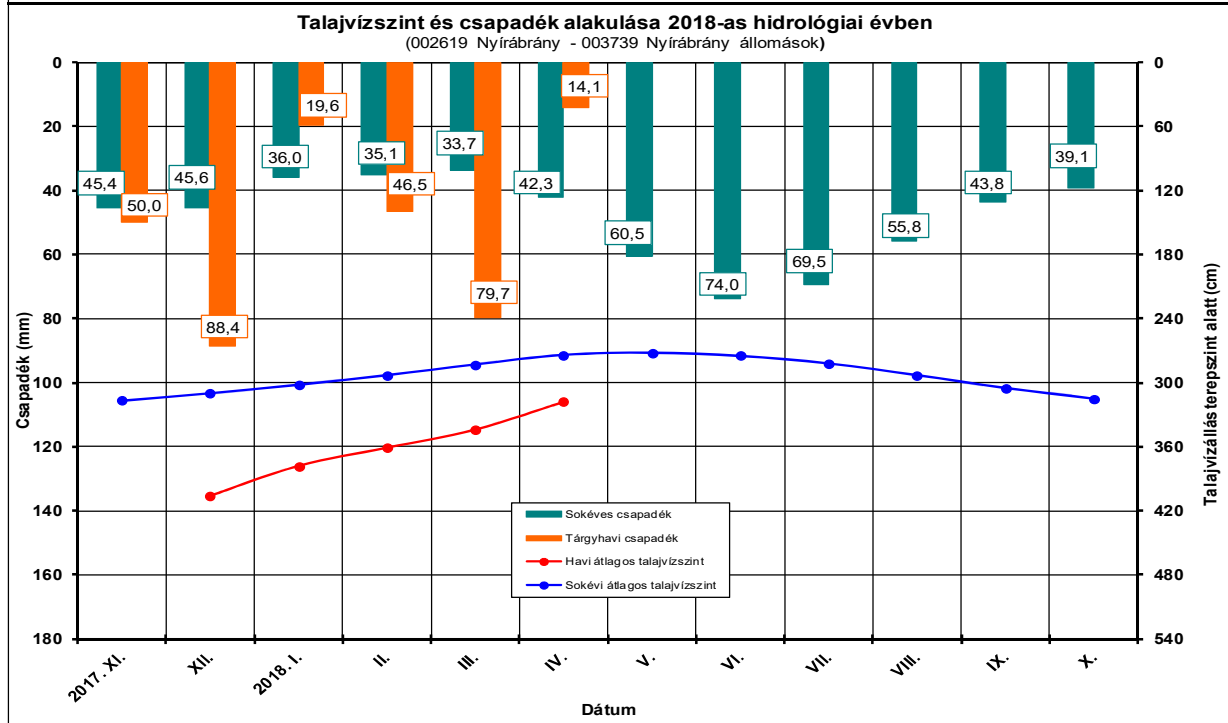
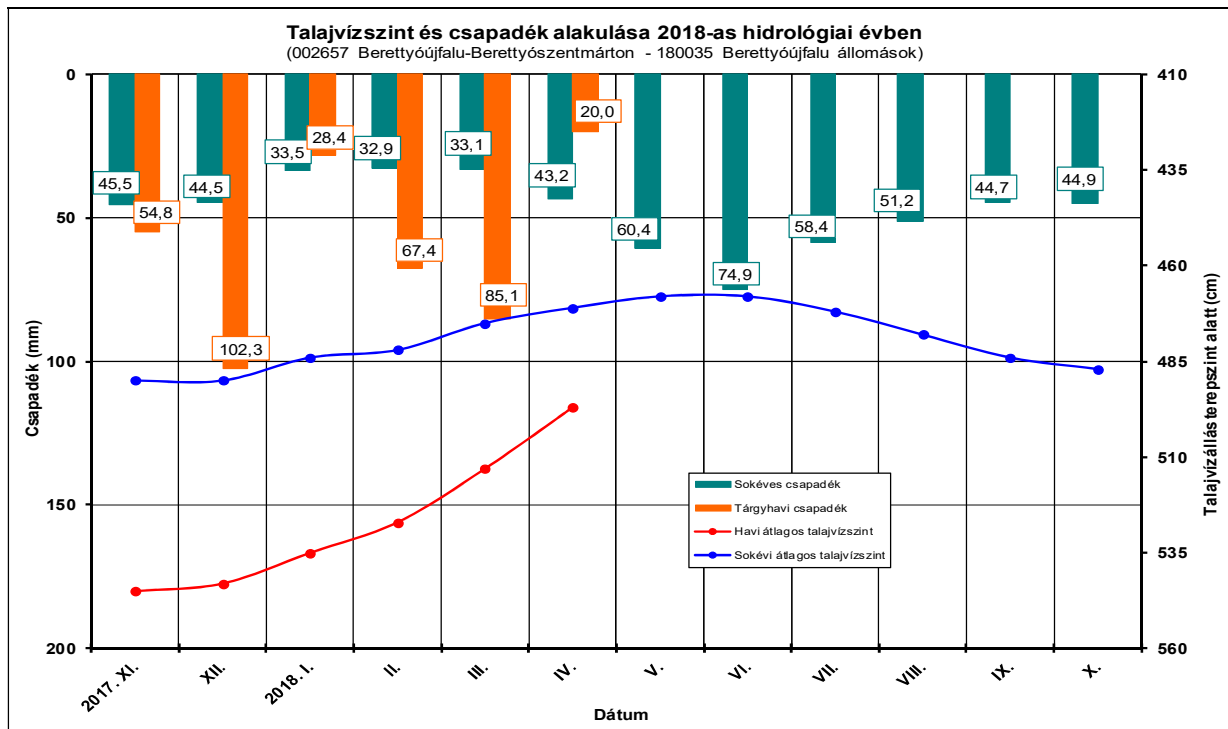
(A kiértékelés a táblázatban szereplő 9 db kút átlaga alapján történt.)

Működési területünkön április hónapban 33 - 497 cm terepszint alatti mélységtartományban helyezkedett el a talajvíztükör. Az áprilisban mért talajvízszintek területi átlaga 10,1 cm-rel emelkedett a március hónapban észlelt vízszintek képest.

A sokéves átlagnál 8 cm-rel magasabb volt az április havi középérték. A legnagyobb eltérés a sokévestől, 174 cm-t Polgár-Alsórét térségéből jelentették.

b./ Havi átlagos talajvízállás terepszint alatt

Talajvízkút törzsszáma, helye	Április		LNV (cm)/(dátum)
	Sokéves (cm)	Tárgyévi (cm)	
002567 Tiszalök	296	362	125 (1985. 03.)
002693 Polgár-Alsórét	352	178	173 (2011. 01.)
002583 Egyek	279	334	+14 (1971. 02.)
002596 Balmazújváros	94	33	4 (1986. 02.)
002609 Debrecen	278	251	217 (1980. 07.)
002629 Kaba	181	181	53 (1980. 08.)
002657 Berettyóújfalu	471	497	300 (2012. 10.)
002656 Komádi	89	81	+14 (1999. 02.)
002619 Nyirábrány	275	318	169 (1966. 02.)

4. Vízgazdálkodás:

a./ Vízhasznosítás: a Tiszalöki öntözőrendszer vízforgalma

Állomás	2018. évi áprilisi átlagos vízleadás (m ³ /s)	2017. évi áprilisi átlagos vízleadás (m ³ /s)	2018.évi április havi maximum vízleadás (m ³ /s)
KFCS – Tiszavasvári	6,57	12,12	11,83
NYFCS – Tiszavasvári	2,43	1,86	3,76
KFCS – Bakonszeg	2,31	3,22	3,22
Hortobágy-Berettyó – Ágota	19,6	7,58	24,4

b./ Ivóvízellátás: Zavartalan volt.

5. Vízkárelhárítás:

5.1. Árvízvédelem: A téli felhalmozódás időszakában kialakult talajtelítettség és a február-márciusi nagymennyiségű csapadék a Hortobágy-Berettyó vízgyűjtőjén jelentős belvízi elöntéseket és árhullámot eredményezett. A tavaszi hónapokban a TIVIZIG-nél egy árvízvédelmi szakaszon került sor árvízvédelmi készütség elrendelésére.

Szakasz	Szakasz neve	Vízfolyás(ok)	Fokozat	Időtartam
09.09.	Bucsa-nádudvari	Hortobágy-Berettyó	II. fok I. fok	2018. 03. 23. 08:00 – 2018. 04. 13. 18:00 2018. 04. 13. 18:00 – 2018. 04. 19. 18:00

A pontszerű III. fokú árvízvédelmi készütség továbbra is érvényben van a védőtöltés helyreállítási munkálatainak elvégzése érdekében az alábbi árvízvédelmi szakaszon:

Szakasz	Szakasz neve	Vízfolyás(ok)	Fokozat	Időtartam
09.08.	Szeghalom-körösszakáli	Sebes-Körös	III. fok	2017. 03. 02. 11:27 –

5.2. Belvízvédelem: A február-március hónap során lehullott nagymennyiségű vegyes halmazállapotú csapadék és a korábban kialakult talajtelítettség hatására a belvízi elöntések és a befogadók terhelése jelentősen megnőtt. Április hónapban nyolc belvízvédelmi szakaszon volt érvényben belvízvédelmi készütség.

Szakasz	Szakasz neve	Fokozat	Időtartam
09.01.	Tiszai-alsó	I. fok II. fok I. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 03. 01. 10:00 2018. 03. 01. 10:00 – 2018. 04. 27. 09:00 2018. 04. 27. 09:00 –
09.02.	Tiszai-középső	I. fok II. fok I. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 03. 22. 09:00 2018. 03. 22. 09:00 – 2018. 04. 16. 09:00 2018. 04. 16. 09:00 –
09.03.	Tiszai-felső	I. fok II. fok I. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 03. 22. 09:00 2018. 03. 22. 09:00 – 2018. 04. 16. 09:00 2018. 04. 16. 09:00 – 2018. 04. 27. 18:00
09.05.	Kösely-alsó	II. fok I. fok	2018. 04. 04. 09:00 – 2018. 04. 15. 10:00 2018. 04. 15. 10:00 – 2018. 04. 21. 18:00
09.07.	Hamvas-sárréti	I. fok II. fok I. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 02. 06. 09:00 2018. 02. 06. 09:00 – 2018. 04. 25. 10:00 2018. 04. 25. 10:00 – 2018. 04. 28. 18:00
09.08.	Berettyó-alsó	I. fok II. fok I. fok	2018. 02. 05. 09:00 – 2018. 03. 18. 10:00 2018. 03. 18. 10:00 – 2018. 04. 20. 10:00 2018. 04. 20. 10:00 – 2018. 04. 23. 18:00
09.09.	Berettyó-felső	II. fok	2018. 03. 19. 10:00 – 2018. 04. 13. 18:00
09.10.	Kálló	I. fok	2018. 04. 04. 08:00 – 2018. 04. 20. 18:00

5.3. Vízminőség-védelem: Április hónapban a TIVIZIG működési területén vízminőség-védelmi esemény nem történt.

Debrecen, 2018. május 31.

Összeállították:

Bodor Tamás vízrajzi ügyintéző
Kunkli Zoltán felszínalatti vízrajzi ügyintéző
Marosi Zoárd vízrajzi csoportvezető
Mészárosné Balogh Anna Edit adminisztrátor

Lossos László
mb. osztályvezető